

SIRA KVINA KRAFTSELSKAP
Postboks 38
4441 TONSTAD

Vår dato: 11.10.2023

Vår ref.: 202314081-4 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

Tillatelse til midlertidig fravik fra minstevannføring i Kvina

Vi viser til søknad av 14.9.2023 om midlertidig tillatelse til å fravike krav til minstevannføring i Kvina. Det søkes om fravik i en periode på ca. 10 dager innenfor tidsrommet 16. oktober til 17. november 2023.

Kravet til minstevannføring i Kvina er gitt i manøvreringsreglementet i revidert konsesjon for Sira-Kvinareguleringene, jf. Kgl. Res. 27.1.2023. Gjeldende krav er på 5 m³/s hele året og måles ved Storekvina (målested på anadrom strekning i nedre del av vassdraget).

Pr. i dag er to ventiler som benyttes til minstevannføringslipp fra Homstøldammen ute av drift. Alt slipp av minstevannføring foregår nå gjennom tappeluken i dammen. Dette er ifølge Sira-Kvina en uholdbar situasjon med tanke på slitasje og sikkerhet på denne luken. Det er derfor et akutt behov for å få ventilene i drift igjen så fort som mulig. I forbindelse med arbeid på disse ventilene vil Sira-Kvina ikke kunne garantere for at minstevannføringskravet målt ved Storekvina kan overholdes. Det kan være tilstrekkelig tilsig fra restfeltet til Kvina til at man ikke går under minstevannføringskravet, men det vil avhenge av nedbørforholdene. Sira-Kvina har derfor søkt om en tillatelse til fravik fra reglementet for en periode på pluss/minus to uker fra 1.nov for å kunne utføre arbeidet i en periode med godt naturlig tilsig.

Høring

På grunn av sakens begrensede omfang har den ikke vært kunngjort, men sendt på høring til Kvinesdal kommune, Statsforvalteren i Agder og Kvina elveigarlag. Vi mener at den er tilstrekkelig belyst gjennom dette.

Statsforvalteren i Agder har i e-post 18.9.2023 sagt ok til planene, men mener det burde kommet tydeligere frem fra Sira-Kvina at arbeidet som må gjøres sannsynligvis vil ha liten konsekvens for anadrom fisk.

Ingen av de andre høringspartene har kommentert søknaden.

Vi registrerer at Sira-Kvina har vært i dialog med elveigarlaget om tiltaket, og at de er enige om det beste tidspunktet for gjennomføring med tanke på fisken er i månedsskiftet oktober/november.

NVEs vurdering

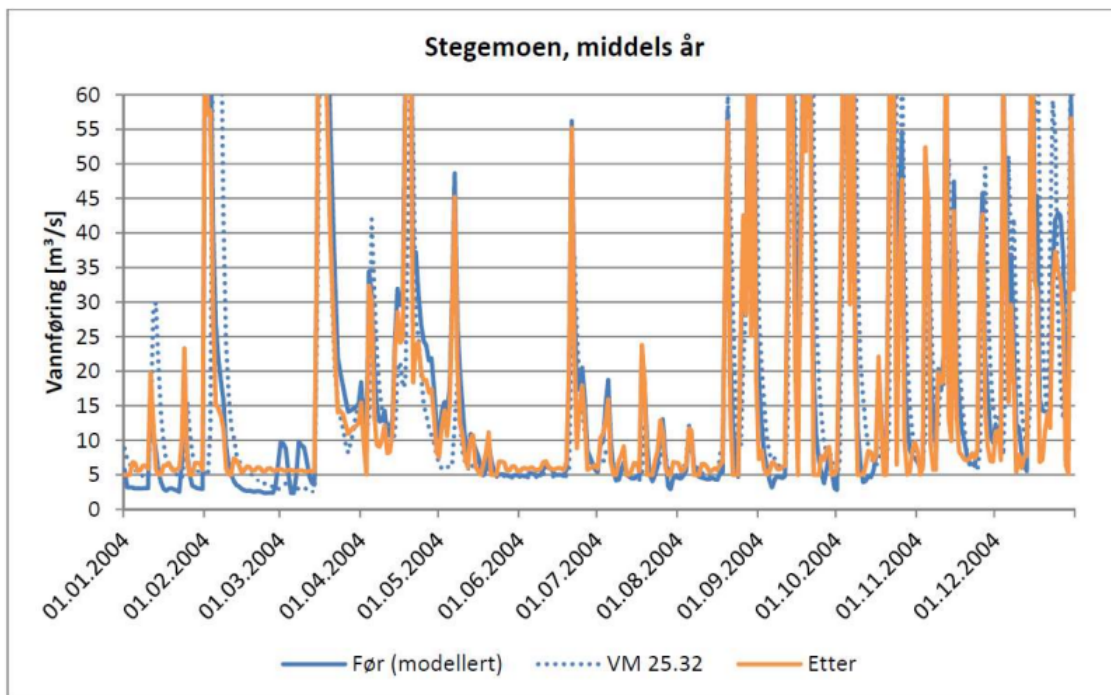
Bakgrunnen for søknaden er at det må gjennomføres nødvendig arbeid på eksisterende tappeventiler i Homstølmagasinet for å sikre pålagt minstevannføring i Kvina. For å kunne rehabilitere de eksisterende ventilene, og montere ny, er Sira-Kvina nødt til å sette lukene oppstrøms i magasinet. I denne perioden vil det ikke være mulig å slippe minstevannføring gjennom luken eller ventiler da tappetunnelen er tom. Dette arbeidet kan derfor medføre at kravet til minstevannføring målt ved Storekvina underskrides.

NVE kan gi tillatelse til fravik fra manøvreringsreglement etter vannressursloven § 8 når formålet er nødvendig reparasjons- og vedlikeholdsarbeid. Tiltaket faller etter vårt syn inn under dette formålet.

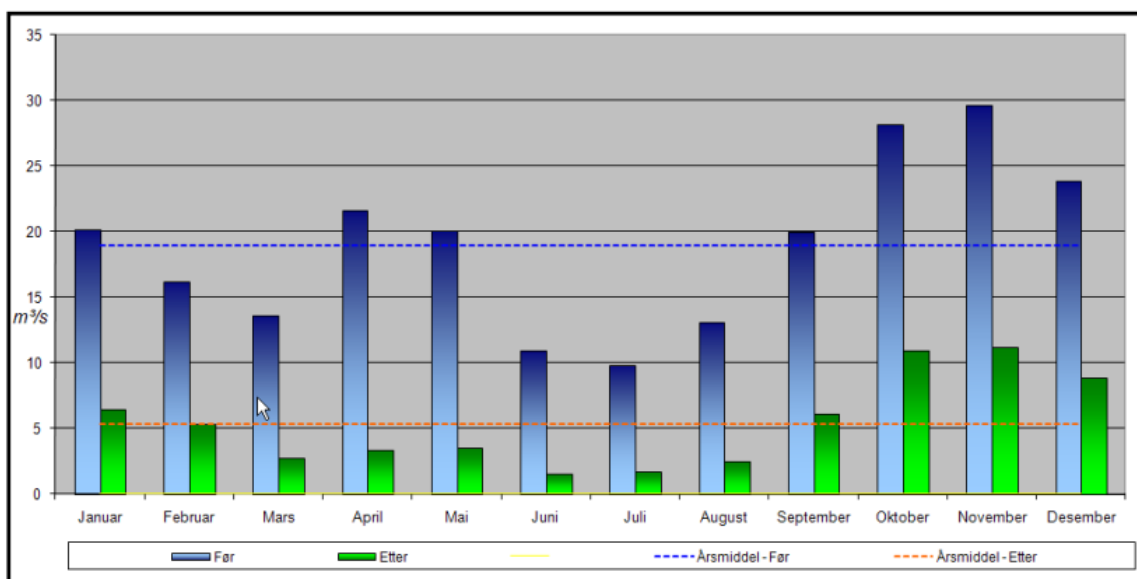
Sira-Kvina sier at de vil forsøke å tilpasse arbeidene til periode med godt tilsig til restfeltet. I slike perioder slipper de jo uansett ikke minstevannføring fra Homstølvatn da restfeltet i seg selv er tilstrekkelig til å overholde kravet til minstevannføring. Minstevannføringen som de nå skal lage tappeanordninger for er 5 m³/s hele året. Tidligere var den 3,7 m³/s om sommeren og 1,3 m³/s om vinteren.

Dette er et arbeid som må gjennomføres og valgt tidspunktet er blant de to månedene med statistisk størst tilsig. Figurene under viser at det i et middels år normalt er relativt mye vann i systemet i oktober/november.

Basert på de hydrologiske data fra vassdraget er det etter NVEs syn store muligheter for at minstevannføringen vil kunne overholdes mens arbeidet med ventilene pågår. Å time arbeidet til perioder med nedbør slik Sira-Kvina legger opp til, vil sikre et bra tilsig fra det relativt store og uregulerte restfeltet til Kvina. Videre har Sira-Kvina signalisert at de tenker å slippe forbi tilsiget i Ausdøla i denne situasjonen for å sikre så mye vann som mulig til Kvina. Om minstevannføringen skulle bli underskrevet noe i en kortere periode er det vår vurdering at dette ikke vil medføre nevneverdige skader eller ulemper for kjente allmenne interesser.

Figur 6. Vannføring i Kvina ved Stegemoen, før og etter en ev. overføring av Knabeåna og Solliåna (middels år 2004). Kilde: Hydrologirapport Multiconsult 1.3.2015.

Figur 3-1 Månedsmiddel vannføringer (1971-2009) i m³/s før og etter tiltak.

Figur som viser månedsmiddel vannføring for Rafoss i perioden 1971-2009.

NVE mener at vurderingene er i tråd med prinsippene i naturmangfoldloven som skal ivaretas når vedtak treffes, jf. naturmangfoldloven §§ 8-12. NVE vil i den forbindelse påpeke at tiltaket er midlertidig og av begrenset omfang. NVE kan heller ikke se at tiltaket er i strid med forvaltningsmålet for arter eller økosystemer, jf. naturmangfoldloven §§ 4 og 5. Tiltaket gjennomføres for å bedre de økologiske forholdene i Kvina, blant annet oppvekst- og gyteforholdene for fisk.

Konklusjon

NVE gir tillatelse til at Sira-Kvina kan fravike kravet til minstevannføring på 5 m³/s i Kvina i inntil 10 dager i løpet av perioden 16.10 til 17.11.2023. Tillatelsen gjelder reduksjon av minstevannføringen målt ved Storekvina.

Tillatelsen er gitt i samsvar med vannressursloven § 8.

Tillatelsen blir gitt på følgende vilkår:

- Alle vannføringsendringer skal skje gradvis.
- Bekkeinntaket i Ausdøla skal være stengt i perioden arbeidene pågår for å sikre så mye vann som mulig til Kvina.
- Det skal føres protokoll over vannføringen i tidsrommet reglementet fravikes.
- Perioden med fravik fra manøvreringsreglementet skal gjøres så kort som mulig.
- Sira-Kvina skal informere allmennheten om eventuelt fravik gjennom informasjon/skilting ved tiltaksområdet og på relevante nettsider.
- NVE forutsetter at Sira-Kvina har ordnet de privatrettslige forholdene som eventuelt måtte bli skadelidende av tiltaket.

Om klage og klagerett

Se eget vedlegg om klageadgang.

Med hilsen

Inga Nordberg
direktør

Carsten Stig Jensen
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner

Mottakerliste:

SIRA KVINA KRAFTSELSKAP

Kopimottakerliste:

KVINESDAL KOMMUNE - Edgar Vegge
STATSFORVALTEREN I AGDER
Kvina Elveierlag Fellesforvaltningen
Øvre Kvina Elveierlag

